

**Kalaallit Nunanni aatsitassap piiarneqarsinnaatitaasup suulluunniit uranimik
akuata 0,1 % -mut qaffasinnerpaaffilerneqarnissaa piaarnerpaamik sulissutigeqqullugu
Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut
(Siumup Inatsisartuni ilaasortai)**

pillugu

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut saqqummiunneqartoq

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini makkunannga inuttaqarpoq:
Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokratit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Akitsinnguaq Olsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Fleischer, Kattusseqtigiit Partiiat
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut (siinnisussaq)

UKA/2009-mi siullermeerinninnerup kingorna Ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa, matumuunalu isummersuutini saqqummiullugit.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuummi siunertaavoq aatsitassanik qinngornernik ularianartunik akulinnik tassunga ilanngullugit uran, thorium il.il. annerpaamik 0,1%-imik paaasannaanerup ammaaffigineqarnissaa. Taamatut piiarneqarsinnaasunik killiliinikkut siunnersuuteqartut malillugit aatsitassarsiornermut allanut tapiliullugu saniatigut tunisassiatut aatsitassanik radiup qinngornilinnik paaasannaanermik periarfissiisoqassaaq. Piiarneqarsinnaasunik taaneqartutut killiliinikkut

siunnersuuteqartut naliliinerat malillugu aamma nunap sananeqaataanik qaqutigoortunik aatsitassanillu allanik atuinissamut Kalaallit Nunaat periarfissinneqassaaq. Tamatuma saniatigut siunnersuuteqartut isumaqarput Aatsitassanut inatsimmi avatangiisinut isumanaallisaanermullu piumasaaqatit naammattut, tassani aatsitassat radiup qinngornillit saniatigut tunisassiaralugit piarneqarneranni avatangiisinut peqqinnissamullu ajoqutaanngilluinnartumik nunallu tamat akornanni periutsit pitsaanerpaat malillugit killilersuisoqarsinnaalluni.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni suliarineqarnera

Siunnersuut marloriarluni kinguartinneqarpoq, siunnersuuteqartut kissaateqarnerisigut, Naalakkersuisullu ataasiarlutik kissaateqarnerisigut. Aalajangiiffigisassatut siunnersuut UKA/2009-mi suliarineqarpoq, Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititaliamut innersuunneqarluni. Ataatsimiititaliap malugaa siunnersuutip siullermeerneqarnerani itigartitsissutigineqarnissaanik Naalakkersuisut ilaatigut imatut tunngavilersuillutik inassuteqaateqartut:

”Naalakkersuisut isumaqarput taamatut aalajangiinissamut suli piffissanngunngitsoq. Sammisamut pingaaruteqarluinnartumut, aatsitassanik uranitalinnut tunngatillugu misissuinissamut piiaanissamullu innuttaasut isumasiorneqarnissaat pingartipparput. Isummersuutit tamaasa tusarusuppavut aammalu sammisami itisilerinissamut piffissaqarluartariaqarpugut. Sammisamut tunngatillugu inaarutaasumik aalajangiinissamut paasisaqarluarsimaneq tunngaviusariaqarpoq kiisalu aamma suliassamut ilisimasaqarluarneq aallaaviusariaqarpoq inuiaqatigiillu eqqarsaatigineqartariaqarlutik”. (issuaaneq naavoq)

Inuit Ataqtigiit siunnersuut itigartippaat kissaatigalugulu minnerunngitsumik apeqqutit avatangiisinut sillimaniarnermullu tunngasut suli sukumiinerusumik qulaajarneqarnissaat.

Siumup siunnersuut taperserpaa peqqissutsimut avatangiisinullu tunngasut pissusissaatut isiginiarlugit inuiaqatigiinni nutaanik isertitaqarnissaq suliffissanillu nutaanik pilersitsinissaq kissaatigalugu.

Demokraatit inaarutaasumik isumminngillat siunnersuutilli aappassaaneerneqannginnerani isumalioqatigiissitamit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumit qulaajaasoqarnissaa kissaatigalugu.

Atassutip siunnersuut taperserpaa tamatumani saniatigut tunisassiaq pineqartillugu siunnersuutillu pingaaruteqassusia eqqarsaatigalugu pineqartoq pillugu innuttaasut taasisinne-

qarsinnaanerat Naalackersuisunut isumaliutigeqqullugu.

Kattusseqatigiit Partiiata siunnersuut itigartippaa atortussiannillu radiumik qinngornilinnik piiaanermut atatillugu tamatuma kingunerisinnaasai pillugit ilisimasanik amerlanerusunik ujartuilluni.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Aallaqqaasiullugu ilisimatitsissutigineqassaaq aatsitassat radiup qinngornillit piarneqarnissaasa inertoqqutigineqarnerannik Aatsitassat pillugit inatsit aalajangersakkanik erseqqissunik imaqqangimmat. Taamaammat aatsitassanik radiumik qinngornilinnik piaangilluinnarnissaq atuinninnissarlu taamatut ingerlatsinissap akuerineqannginneranut naalackersuinikkut piumassuseqarnerunermik tunngaveqarpoq.

Uranimik piiaasinnaanerup kingunerisinnaasai pillugit ilisimasaqarnerulernissamik paasisutissiissuteqarnerunissamillu naalackersuinikkut suliniaqatigiit akornanni nalinginnaasumik kissaateqarneq ataatsimiititaliap maluginiarppaa, tassani naalackersuinikkut aalajangiiniartarneq kisiat eqqarsaatiginagu kisiannili aamma innuttaasut akornanni. Aatsitassanik radiup qinngornilinnik piiaaqqusinnginnerup atorunnaarsinneqarnissaanik aalajangiineq tunngavilersugaalluarlunilu ilisimasaqarluarnermik tunngaveqartariaqarpoq, oqallinnissamullu piffissaqarluartariaqarluni apeqqut isummersortariaatsinut aamma tunngammat.

Ataatsimiititaliap maluginiarppaa Naalackersuisut GEUS¹-imit naqitaaqqiamik saqqummiussaqaarsimasut, tassani ilaatigut Kalaallit Nunaanni urani aamma aatsitassat allat radiup qinngornillit pillugit paasisutissat piviusut pineqarput. Atuagaaraq 26-inik qupperneqartoq urani aamma aatsitassat allat radiup qinngornillit suunerinik aamma aatsitassat radiup qinngornillit piarneqassappata periaatsit aamma isumannaallisaariaatsit suut isiginiarneqassanersut pillugit ilisimatuussutsikkut tunngaveqarluni allaaserisanik imaqarpoq. Aatsitassat radiup qinngornillit suliarinerannut aamma piarneqarnerannut atatillugu ajornartorsiutaasut ersersinniarlugit Kuannersuit atuagaaqqami aallaavigineqarput, sumiiffimmi tassani aatsitassat radiup qin-

¹ Qallunaat Nunaanni Kalaallit Nunaannilu ujarassiuut misissuisoqarfiat. Sulisoqarfiup uku suliarisarpai: nunap sananeqaasiinik ilisimatuussutsikkut misissuinerit, ilisimatusarneq siunnersuisarneq aamma nunap sananeqaasiinik nalunaarsuineq – pingaartumik Danmarkimut Kalaallillu Nunaannut attuumassuteqarpoq.
www.geus.dk

ngornillit innuttaasunit nalinginnaasumik ilisimaneqarmata. Kuannersuarni² isumalluutit iluaqutigeratarsinnaanerannut peqqissutsikkut avatangiisitigullu tunngasut assigiinngitsut atuagaqqami sammineqarput.

Paasissutissiissutit taamaattut ataatsimiititaliap tikilluaquai, kisiannili aamma maluginiarlugu nunatsinni atortussiat aatsitassanit pisut eqqarsaatigalugit pissutsit sumiiffinnit ataasiakkaanit annertuumik sunnersimaneqarmata. Sumiiffinni tamani atortussiat katitigaanerat assigiinneq ajorput sumiiffinnilu avatangiisit sumiiffimmut sumiiffimmut assigiinngisitaarlutik. Taamaattumik Kuannersuarni avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuinerit VVM maanna ingerlanneqartut uranimik paaanerup kingunerisinnaasai pillugit nalinginanasumik inerniliinissanut atorneqarsinnaassanngillat.

Siunissami atortussiassanik radiup qinngornilinnik piaasinnaanerup akuerineqarsinnaanissaanut tunngatillugu pissutsit peqqissutsimut avatangiisinullu tunngasut saniatigut aamma siunissami nunanut uranimik aatsitassanilluunniit allanik radiup qinngornilinnik paaallutillu tuniniaasartunut ilanngutissagaluarututta sillimanerniarnermut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq isiginiarneqartariaqarportaaq. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, nunanut allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsinermut tunngasortai aamma siunissami uranimik paaasoqarnissaanut uranimut naaggaarnerup sakkukinnerulersinneqarsinnaanerata Naalagaaffeqatigiinnermullu kingunerisinnaasat qulaajaavigineqartariaqartut.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup taamaalilluni tamanna tunngavigalugu imaattumik allannguutissatut siunnersuuteqarpoq taassumalu akuersissutigineqarnissaa inassutigalugu.

Uranimut naaggaarnermut politikkip naleqqussarneqarnerata kingunerisinnaasai pillugit Naalackersuisut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik immikkut ilisimasalinnik piaartumik suleqatigiissitaliornissaannik nalunaarusiortussanik pilersitseqqulugit peqquneqarput. Nalunaarusiami ilaatigut ajornartorsiutitut ataani taaneqartut qulaajaavigineqartariaqarput.

2) Naqitaaqqiaq uani takuneqarsinnaavoq
<http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Rastofdirektoratet/~media/D72FFCDF3AEF478D938EA2DD47FA7A5C.ashx>.

- a) Uranimik piiasoqarsinnaaneranut uranimut naaggaarnermut politikkip naleqqusarneqarsinnaaneranut atatillugu Kalaallit Nunaata kiisalu Qallunaat Nunaata akornanni sillimaniarnikkut politikkikkut inissisimaneq.
- b) Qallunaat Nunaata imm. a malillugu) assortuuttoqalissagaluarpat tunngaviatigut Kalaallit Nunaata uranimik piiasoqarnissaanik akuersinissaa pinngitsoortissinnaavaa?
- c) Atortussiassanik radiup qinngornilinnik piiasinnaaneq akuerineqassappat nunat tamalaat akornanni aalajangersakkat isumaqatigiissutillu soorlu siaruaatsitsinnginnissamik isumaqatigiissutit eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaata suut ilannguffigisariaqarpai aammalu Naalagaaffeqatigiinnermi pisussaaffiit suut tamatuma saniatigut naammasineqassappat uranimut naaggaarneq allanngortinneqassagaluarpat. Tamatumunnga atatillugu nunat tamalaat akornanni atomip nukinganik atuineq pillugu allaffiup (IAEA-p) pisortatigoortumik suleqatigineqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.
- d) Piiaaqqusinnginneq atorunnaarsinneqassagaluarpat allanngortinneqarluniluunniit taava inatsisiliornikkut killigitat ullumikkut ilisimaneqartut allanngortittariaqassappat? Taamatuttaaq allaasereqquneqarpoq pisortat suliffeqarfii ingerlatseqatigiiffiiluunniit suut pisariaqartinneqassanersut aatsitassamik qalluineq tuniniaaqqittarnerlu eqqarsaatigalugit nakkutilliineq qularnaarniarlugu. Immikkut ilisimasallit taamatuttaaq nunarput kissaateqassagaluarpat atortussiassanut aatsitassanut pisunut radiumik qinngornilinnut tamanut, aamma apeqqutaatinnagu aatsitassarsiorfimmit namminersortumit saniatigut piiagaluarpata, tamakkiisumik piginnittunngornissaminut tamatumani periarfissat kingunerisassaalu qulaajassavaat.
- e) Atortussiassanik radiup qinngornilinnik piiaaqqusinnginnerup atorunnaarsinneqarnerata sakkukillisisiinnarnerulluunniip soorlu akoqarsinnaanerata qummut qaffanneqarnerata assigiinngissutigisinnaasaat.
- f) Atortussiassat radiup qinngornillit sumiiffii eqqarsaatigalugit assigiinngitsunik isigininnissanut pisariaqartitsisoqarnersoq allaaserissallugu. Tamatuma ilaatigut eqqarsaatigineqarpoq aatsitassaqarfiit illoqarfinnut qanittumiinnersut imaluunniit avingarusimasumiinnersut silallu pissusii eqqarsaatigalugit assigiinngitsunik atugassaqarfiusumiinnersut.

- g) Avatangiisinut sunniutaasinnaasut immikkullu iliuuseqarnissamut pisariaqartitsineq.
- h) Uranip suliffissuaqarnikkut atorineqarnerata allaaserineqarnera, tassanga ilanngullugu nioqqutissianik radiup qinngornilinnik tuniaanermi niuernermi pissutsit allaaserineqarneri siunissamilu tunitsivinni pissutsit eqqarsaatigalugit periarfissaasinnaasut ajornartorsiutaasinnaasullu allaaserineqarneri.
- i) Immikkut ilisimasallit aammattaaq uranimut naaggaarneq aalajangiusimaannarneqassappat Kalaallit Nunaannut aningaasatigut tamatuma sunniutigisinnaasai pillugit kiisalu aamma uranimut naaggaarneq sakkukinnerulissagaluarpat atorunnaarsinneqassagaluarpuuanniit aningaasatigut sunniutaasinnaasut pillugit naliliinermik saqqummiussisariaqarput. Periarfissat assigiinngitsut aningaasaqarniarnikkut sunniutigisinnaasaat pitsaasut ajortullu tamarmik qulaajarneqartariaqarput.

Ataatsimiititaliap naggaterpiaatigut oqaatigissavaa atortussiassat uranitallit piarneqarnissaanik siunissami qanoq aalajangiisoqarnissaa apeqqutaatinnaagu taava aalajangiineq tamanna tunngavilersorluakkamik qulaajaalluareerlunilu kiisalu Inatsisartuni aalajangiisussat innuttaasullu akornanni oqallinnissamut piffissaqarluareerluni pisariaqarmat.

20. november 2012

UKA2012/157
UPA2011/20
UPA2010/31
UKA2009/148

Taamatut oqaaseqaateqarluni isumaliutissiissummilu allassimasunut paasinnilluni siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Naaja N
Siulittaasoq

[Signature]

Aggaleq 13 Egede

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Steilman